

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliaudas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

Münchenas Penktadienis, 1946. III. 22. AIDAI Nr. 67/104

IRANO BYIA A. TETJA

Vašingtonas. STO generaliniam sekretoriui jau įteikti du pareiškimai. Pirmąjį pareiškimą įteikė JAV delegatas Stettinius. Jis reikalauja Irano skundą įrašyti pirmuoju Saugumo Tarybos darbų tvarkos punktu ir pateikti Tarybai išsamų pranešimą apie tiesiogines sovietų-Irano derybas. Antrą pareiškimą įteikė sovietų delegatas Gromyko, reikalaudamas Saugumo Tarybos posėdžius atidėti iki balandžio 10 dienos, nes Sovietų delegacija netikėjusi, jog dar tebevykstant tiesioginėms tarpusavio deryboms, Iranas iškelsias bylą Taryboje ir tuo būdu sudarysias situacija, su kuria susipažinti reikalinga ilgesnio laiko. Nežiūrint sovietų reikalavimo, Tarybos posėdžiai prasidėsia nustatytu laiku.

— Teheranas. Irako pasienyje prasidėjo kautynės tarp kurdų ir Irano kariuomenės dalinių. Apie 3.000 kurdų pradėjo pulti Irano karines įgulas. Paskutinėmis žiniomis, įtampa Irane žymiai paaštrėjo.

Trečiadienį Irano tautai buvo pranešta, kad vyriausybė įteikė protestą Saugumo Tarybai prieš Sovietų Sąjungą.

Ketvirtadienį Irano ministras pirmininkas paskelbs informaciją pareiškimą tautai per radiją. Gautos žinios apie prasidėjusias kovas su kurdeis Teherane nerimą dar padidino.

LENKŲ ARMIJOS LIKIMAS ITALIJOJE

Londonas. Trečiadienį kiekvienam lenkų armijos kareiviui Italijoje buvo įteiktas Britų ir Lenkų vyriausybės pareiškimas. Ryšium su tuo Bevinas pareiškė: Neketinama versti lenkų kareivių grįžti namo. Iki šiol daugumas lenkų karių nenorėjo grįžti į tėvynę, nes nežinojo, kaip su jais ten bus elgiamasi. Dabar kiekvienas karys žinos, kokiomis sąlygomis jis ga-

li grįžti. Kurie nenorės grįžti, iš Britų vyriausybės gaus bet kokią galima pagelbą, kuri priklausė parsiai šiame kare kovojusiems britų pusėje. Tačiau ši armija, kaip pajėga toliau nustos egzistuoti. Kiekvienam bus sudarytos sąlygos Anglijoje arba Britų Imperijoje tinkamai įsikurti. Manoma, kad daugis lenkų karių grįš į tėvynę, kuri reikalinga visų savo sūnų pagelbos atstatymo darbams.

Lenkų vyriausybės pareiškime sakoma: Nebus taikomos jokios priemonės kariams, grįžusiems į tėvynę kurie kovojo sąjungininkų pusėje. Jie busią prilyginti kitiems kariams ir gausią pensijas. Tik tie gali būti baudžiami, kurie kovojo vokiečių pusėje ir nusikalto karo teisei.

TRUMANUI PAVESTA ATOMINĖS ENERGIJOS KONTROLĖ

Vašingtonas /AP/. Senato Atominės Energijos Komisija dauguma balsų pasisakė, kad prezidentui Trumanui būtų pavesta tiesioginė atominės energijos kontrolė.

Civilinė komisija, susidedanti iš penkių narių, buvo įgaliota gaminti tiek atominių ginklų, kiek leis prezidentas. Prezidento pritarimas atominių bombų gamybai turi būti gauhamas ne mažiau kaip viena karta per metus.

PRANCŪZIJOS-ISPANIJOS SIENA BUS ADARA KITŲ VALSTYBIŲ PILIEČIAMS

Paryžius /UP/. Prancūzijos vyriausybė pranešė, kad nuo kovo 18 d. įsigalioja potvarkis, kuriuo kitų šalių piliečiai, išskyrus prancūzus ir ispanus, turi teisę pereiti šių valstybių sieną. Pabrėžiama kad prancūzams ir ispanams siena dar pasilieka uždaryta.

SOCIALISTŲ IR KOMUNISTŲ GINČAS

Londono radijas perdavė spaudos balsus socialistų ir komunistų susijungimo klausimu. „Daily Herald“ vedamajame rašo, kad komunistai Ar-

glijoje toki silpni, jog jų susijungimas su Darbo Partija nesudaro jokios problemos. Jei komunistai norėtų bendrai dirbti su darbiečiais, galėtų jų pavieniai asmenys prašyti priimami į Darbo Partiją. Tačiau komunistų tikslas esąs proletariato diktatūra, spaudos suvaržymas ir slaptoji policija politiniams priešams sunaikinti. Komunistų laikraštis „Daily Worker“ kasdien skelbia vokiečių prof.sąjungų nutarimus, reikalaujančius susijungti su komunistais. Jau 7 kartus komunistai Anglijoje pageidavo susijungimo ir visus 7 kartus tas pageidavimas buvo atmestas. Neutralus laikraštis „Manchester Guardian“ rašo: Viena, ką komunistai gali padaryti, tai įrodyti, kad jie yra laisvi ir nevaro jokios rusiškos politikos.

TRUMPOS ŽINIOS

- Londonas. Britų Užsienių Reikalų Ministerija patarė Graikijos vyriausybei paskelbtų parlamento rinkimų neatidėti, nes tie rinkimai yra numatyti tam tikru susitarimu ir Britų vyriausybės tvirtai priešadėti laiku įvykdyti.

- Bernas. Šveicarų spauda reiškia pasitenkinimą diplomatinio santykių atnaujinimu su sovietais. Sovietų valdininkai nužudžius Šveicarijoje 1924 metais, diplomatiniai santykiai iki šiol buvo nutraukti.

- Londonas. Pranešama, kad britų karinė valdžia, dėl maisto normų sumažinimo, savo zonoje leido sutrumpinti darbo laiką.

- Baselis. Spaako sudarytoji Belgijos vyriausybė atsistatydino. 90 parlamento narių balsavo už Spaako vyriausybę ir 90 - prieš, o 15 - susilaikė.

- „Manchester Guardian“ giria Sąjungininkų Kontrolės Tarybos nutarimą suvienodinti maisto normas visose Vokietijos zonose.

- Atlantic City. Buvęs vyr. UNRROS direkt. Lehmanas 47 šalių atstovams pareiškė, kad iki karo pabaigos busia pasiųsta 7 mil. tonų maisto gaminių nukentėjusiems kraštams, o iki birželio pabaigos numatyta pateikti 9 mil. tonų. Atskiroms valstybėms teks produktų už tokias sumas: Kinijai - 375 mil. dol., Lenkijai - 375 mil., Jugoslavijai - 369 mil., Italijai - 359 mil., Graikijai - 306 mil., Čekoslovakijai -

241 mil., Ukrainai - 189 mil., Gudijai - 61 mil., Austrijai - 58 mil., Albanijai - 25 mil., Vengrijai - 3,3 mil., Filipinams - 3 mil., Dodekanesams - 3.000 dol., Suomijai - 2,5 mil., San Marino - 30.000 dol., Etijopijai - 10.000 dolerių.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

- Kovo 17 d. pirmosios Müncheno stovyklos lietuviai iškilmingai paminėjo Popiežiaus Pijaus XII 70 metų amžiaus ir 7 metų popiežiausvimo sukaktį. Ta intencija įvyko pamaldos Oberföhringo bažnyčioje, o 16 val. iškilmingas aktas stovyklos salėje. Dr. P. Mačiulis skaitė paskaitą tema „Popiežius Pijus XII ir Lietuva“. Choras pagiedojo popiežiaus himną ir kelėtą dainų. Barius padainavo solo.

- Kovo 16 d. Freimano lietuvių stovyklos /Münchene/ gimnazijos mokiniai suruošė literatūros vakarą. Čia pirmą kartą jie pasirodė su sava kūryba. Gyventojai laukia daugiau tokių pasirodymų.

- Kovo 17 d. Freimano stovyklos katalikai minėjo Šv. Tėvo Pijaus XII 7 metų popiežiausvimo sukaktį. 11 val. visų tautų katalikai turėjo stovyklos koplyčioje bendras pamaldas, kurių metu lietuviai sugiedojo „Prieš tavo altorių“ ir „Marija, Marija“. 16 val. bendrame visų tautų susirinkime Putvytė skaitė paskaitą apie Pijų XII ir jo nuopelnus lietuvi tautai. Meninę dalį išpildė Jenukaitė-Zaunienė.

- Sofija. Bulgarijos vyriausybė atsistatydino. Atsistatydinęs ministras pirmininkas Georgievas pareiškė, kad vyriausybė atsistatydinusi dėl to, kad norinti, jog pati tauta pareikėtų savo valią dėl būsimosios vyriausybės formos.

- Münchenas. Bavarijos prokuratura pradėjo ruošti 40 vokiečių bylas. Šie vokiečiai bus patraukti į teisnę už padarytus žiaurčius elgesio veiksmus.

- Londonas. Keletas tukstančių vokiečių karo belaisvių iš Kanados atgabenta į Angliją. Čia jie bus įtraukti į darbą.